

MUUTOSesityksen Numero	Sivu	Rivit	MUUTOSesitys Ksen Tekijä	Kannattaja	MUUTOSesitys	Tavoiteohjelmatoimikunnan esitys
1	33	28-30	Hanna Tuominen	Kristiina Isokorpi	Poistetaan rivit 28 ja 29 sekä sana "yhteiskunnassa" riviltä 30.	POHJA
2	37	23	Arvi Tolvanen	Keimo Hakanpää	Lisätään uusi pallura: "Lisätään työntekijän palkkakuittiin näkyville kaikki palkan sivukulut. Tehdään työn teettämisen kokonaiskustannuksen, verokiilan ja eläkkeiden rahoitus läpinäkyväksi työntekijälle. Nykyisin merkittävä, noin viidenneksen suuruinen osa lakisääteisestä kokonaispalkkasummasta jää työntekijälle näkymättömäksi. Aloitetaan julkisen sektorin työnantajista."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS sivulle 44, 28 rivin jälkeen uudeksi palluraksi
3	37	36	Nina Schleifer	Aapo Liukko	Lisätään kohta: "Vastustetaan mahdollista yleistä varallisuusveroa."	POHJA
4	38	35-39, 28, 10	Binga Tupamäki	Martti Paldanius	Poistetaan maininnat vauvojen osakesäästötillistä tai sijoitustillistä.	POHJA
5	38	38-39	Hanna Tuominen	Maria Hollmén	Muutetaan: "ei heikennetä" --> "parannetaan" JA "uudella sääntelyllä" --> "vähentämällä sääntelyä"	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
6	39	32-34	Cevor Tikerpuu	Kalle Väistö	Korvataan kohta kokonaan seuraavasti: "Vahvistetaan kilpailu- ja kuluttajaviranomaisten prosesseja tukemaan oikea-aikaista ja tehokasta yrityskauppavalvontaa, esimerkiksi sitovilla määräajoilla ennakkoneuvotteluissa ja standardisoiduilla tietopyynnöillä."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
7	40	15-17	Joona Paija	Binga Tupamäki	Poisto: "Tarjotaan jokaiselle suomalaiselle henkilökohtainen y-tunnus automaattisesti, jotta yrittäjäksi ryhtyminen on hallinnollisesti mahdollisimman vaivatonta."	POHJA
8	40	17	Henri Haaksiala	Veera Vuornos	... Taataan kaikille yrityksille peruspankkipalvelut.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
9	40	28-29				TOIMIKUNNAN OMA TEKNINEN MUUTOSesitys: MUUTETAAN KIRJAUS MUOTOON: "Korjataan YEL:in ongelmia. Seurataan Orpon hallituksen YEL-uudistuksen toimeenpanoa ja selvitetään rahastoinnin aloittamista pidemmällä aikavälillä." (tilanne muuttunut kehysriihen päätösten myötä)

10	45	29-34	Samuli Leppämäki	Onni Perälä	Lisäys: lisätään riville 28 sana "tai". Uusi versio: Mahdollistetaan täysipäiväinen opiskelu nykyistä korkeampaan tutkintoon. Tarjotaan yli 30-vuotiaille tai 5-10 vuoden työssäoloehdon täyttävälle mahdollisuus opiskella..."	POHJA
11	46	37	Kristiina Koivunen	Ida Leino	Lisäys: Parannetaan työntekijöiden turvallisuutta. Jokaiselle työntekijälle kuuluu oikeus fyysiseen koskemattomuuteen. Tehdään toimenpiteitä, joiden avulla työntekijöiden oikeus fyysiseen koskemattomuuteen toteutuu.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: "Parannetaan työntekijöiden turvallisuutta. Jokaiselle työntekijälle kuuluu oikeus fyysiseen koskemattomuuteen." (ilman muutosesityksen viimeistä virkettä)
12	47	19-20	Markku Ikkala	Vesa Kaitera	Poistetaan lause "työttömän sosiaaliturvan on oltava vastiikkeellista..." ja korvataan se lauseella "Kokoomus luottaa ihmiskäsityksensä mukaisesti, että työttömällä on motivaatio etsiä itselle työ ja toimeentulo ilman turhaa ja kallista viranomaiskontrollia."	POHJA
13	48	15	Mikael Seppälä	Marko Arjoranta	Lisätään riville 15 esitetty liite: Lisätään uusi kappale: "Suomen työeläkejärjestelmä uudistetaan vaiheittain kohti mallia, jossa jokaiselle palkansaajalle kertyy oma, henkilökohtainen ja läpinäkyvä eläketili. Eläkkeen karttuminen perustuu maksettuihin maksuihin ja niiden tuottoon, mikä vahvistaa järjestelmän kestävyyttä, omistajuutta ja sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta. - Nykyiset työeläkerahastot käytetään siirtymävaiheen ajan eläkkeiden maksuun, ja uusi järjestelmä otetaan käyttöön asteittain siten, ettei työeläkemaksuja tarvitse nostaa. Henkilökohtaiset eläketilit lisäävät läpinäkyvyyttä ja kannustavuutta, kun jokainen näkee oman kertymänsä ja sen kehityksen.	POHJA
14	50	11-12	Julia Siimonto	Arvi Tolvanen	Poisto: "Kokoomuksen tavoitteena on, että vuonna 2035 jokainen yli 4-vuotias lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen väh. 20 h viikossa."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS

15	50	29-31	Ida Leino	Kristiina Koivunen	Muutetaan kirjausta muotoon: "Kehitetään varhaiskasvatuksen ammattilaisten työnjakoa <u>kelpoisuuksia muuttamatta</u> siten, että se vastaa parhaalla tavalla eri-ikäisten lasten tarpeisiin."	POHJA
16	51	11	Helena Salakka	Merja Vahter	Lisätään otsikkoon: "... oikeus hyvään opetukseen ja <u>ohjaukseen</u> ".	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
17	51	11	Anu Aaltonen	Salla mäkelä	Lisäys kohtaan 3. Sivistys, osaaminen ja kulttuuri. Sivulle 22 (oikeasti 51) mitä ehdotamme -kohtaan: "Vahvistetaan tunne- ja itsesäätelytaitojen opetusta osana perusopetuksen ydinsisältöjä. Tuetaan lasten ja nuorten sosioemotionaalisten taitojen kehittymistä, koska hyvät tunne- ja itsesäätelytaidot vahvistavat oppimista, hyvinvointia ja myönteistä elämänkulkua."	POHJA
18	51	12-13	Pauliina Hallivuori	Kaisa Isotupa	Täydennetään lauseen loppuun "Panostetaan perusopetuksen opettajien täydennyskoulutukseen" teksti "ja työhyvinvointiin." Lisätään: "Opettajan työssäjaksaminen on edellytys hyvälle opetukselle ja tarvittavan tuen tarjoamiselle oppilaille."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
19	51	20-21	Ida Leino	Kristiina Koivunen	Muutetaan kirjaus muotoon: "Selkeytetään valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita ja lisätään valtakunnallisen opetussuunnitelman painoarvoa."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
20	51	29-31	Arttu Kokko	Binga Tupamäki	Poisto: "Mahdollistetaan ja kannustetaan siihen, että ensimmäiseltä luokalta alkavaksi A1-kieleksi valitaan joku muu kuin englanti, koska englannin oppii myöhemminkin."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: "Mahdollistetaan laajemmin, että ensimmäiseltä luokalta alkavaksi A1-kieleksi voidaan valita jokin muu kieli kuin englanti."
21	51	38-40	Jari Laru	Pekka Simonen	Lisätään kohdan loppuun virke: "Varmistetaan jokaiselle peruskoulusta valmistuvalle riittävä tekoälylukutaito."	YHDISTETÄÄN HALLIVUOREN MUUTOKSET

22	51	39-40	Pauliin Hallivuori	Anna-Leena Yli-Jama	Lisätään: "Sisällytetään opetukseen tekoälyn tarkoituksellista ja vastuullista käyttöä." Poistetaan: "Suunnitellaan kotitehtävät siten, ettei niitä voi tehdä tekoälyllä." Lisätään: "Varmistetaan kaikille lapsille ja nuorille riittävä tekoälyn käyttö- ja lukutaito."	HYVÄKSYTÄÄN HALLIVUOREN MUUTOSesitys.
23	51	39-40	Jimi Mahonen	Julia Siimonto	Poisto: "Suunnitellaan kotitehtävät siten, ettei niitä voi tehdä tekoälyllä."	YHDISTETÄÄN HALLIVUOREN MUUTOSesitykseen
24	51	41	Martti Paldanius	Binga Tupamäki	Muutetaan lause "Rajataan kotiopetus..." muotoon "Rajataan oikeutta kotiopetukseen vieraskielisten perheiden osalta tarkemmin."	POHJA
25	51	45	Ida Leino	Kristiina Koivunen	Lisätään: "Siirrytään kaikille oppilaille yhteiseen, uuteen katsomusaineeseen."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: "Selvitetään siirtymistä kaikille oppilaille yhteiseen, uuteen katsomusaineeseen." sopivaan kohtaan
26	52	6	Martti Paldanius	Binga Tupamäki	Poistetaan rivien 6-7 lause "Kokoomus...". Korvataan lauseella "Kokoomus haluaa varmistaa jokaiselle nuorelle mahdollisuuden suorittaa ylioppilastutkinto."	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Kokoomus haluaa, että vähintään 60–65 prosenttia ikäluokasta suorittaa ylioppilastutkinnon vuoteen 2035 mennessä."
27	52	15-17	Martti Paldanius	Binga Tupamäki	Poistetaan lause "Nostetaan ylioppilastutkinnon..." aina kohtaan "nousseet paikoin kohtuuttomiksi" riveiltä 15-17.	POHJA, KÄSITELTY PALDANIUKSEN EDELLISEN MUUTOSesityksen YHTEYDESSÄ.
28	52	19-20	Lauri Sorto	Oliver Leivo	Poistetaan riviltä 19 kohta "rajataan toisen asteen oppimateriaalien maksuttomuus kolmen vuoden tutkintoaikaan"	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS

29	52	19-20	Samuli Leppämäki	Onni Perälä	Poisto: Rajataan toisen asteen oppimateriaalien maksuttomuus kolmen vuoden tutkintoaikaan (rivi 19). Uusi versio: "Kannustetaan ... venymistä" siirtyisi itse toimenpiteeksi.	POHJA, VASTAAVAA MUUTOSTA ESITETTY HYVÄKSYTTÄVÄKSI (SORTO)
30	52	21	Julia Siimonto	Binga Tupamäki	Poisto rivit 21-24 (kahden ainereaaalin malli)	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Selvitetään kahteen ainereaaaliin siirtymistä ylioppilaskirjoituksissa lukion yleissivistävyyden vahvistamiseksi. Malli voisi mahdollistaa laaja-alaisuutta ja helpottaa lukiolaisten paineita ainevalinnoissa. Toinen ainereaaali kattaisi matemaattis-luonnontieteelliset reaalaineet ja toinen humanistis-yhteiskunnalliset aineet. Tämä yksinkertaistaisi myös korkeakoulujen opiskelijavalintaa."
31	52	25	Petri Luotio	Ari Hämäläinen	Opinto-ohjauksen vahvistus toisella asteella on myöhäistä. Muutosesitys; Lisätään sivulle 51 Opinto-ohjauksen lisääminen jotta nuoret osaavat oikeasti hakeutua ja motivoitua oikeille alalle. Lisäksi 60-65 % (r.6) on ylimitoitettu. Ammatilliselta puolelta loppuu opiskelijat.	POHJA
32	52	29-31	Mikko Hietä	Merituuli Stenberg	Esitän, että tavoiteohjelman sivulta 52 poistetaan riveiltä 29-31 lause: "Nostetaan lähiopetuksen määrä 12 18 tuntiin osaamispistettä kohden oppivelvollisuuttaan suorittavien nuorten osalta."	POHJA
33	52	39-41	Onni Perälä	Samuli Leppämäki	Poisto: Poistetaan riviltä 39 otsikko "Vahvistetaan työpaikalla tapahtuvaa oppimista." Pidetään muu teksti esityksen mukana.	POHJA
34	52	42	Ida Leino	Kristiina Koivunen	Lisätään: "Vahvistetaan koulutuksen yhdenvertaista laatua ja luodaan sujuvat siirtymät toiselle asteelle. Määritellään TUVA-lainsäädäntöön jokaiselle tukea tarvitsevalle opiskelijalle oikeus oppimisen tukeen. Valmistellaan lainsäädäntö kuntouttavasta opetuksesta."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
35	53	19-21	Jimi Mahonen	Binga Tupamäki	Poisto: "Nostetaan korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuutta. Avataan mahdollisimman monelle ovet korkeakouluun. Nostetaan korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden nuorten aikuisten osuus 60 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä."	POHJA

36	53	22-23	Ida Leino	Kristiina Koivunen	Poistetaan: "Otetaan käyttöön kohtuulliset maksut toisen samantasoisen korkeakoulututkinnon suorittamiseen."	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: " <u>Mahdollistetaan</u> kohtuulliset maksut toisen samantasoisen korkeakoulututkinnon suorittamiseen."
37	53	29-31	Veeti Sistonen	Onni Perälä	Poistetaan rivit 29-31	POHJA
38	53	36	Akseli Mäenpää	Onni Perälä	Poistetaan riviltä 35 seuraava muotoilu: "edistämällä tilauskoulutuksia"	POHJA
39	53	43	Juho Jokinen	Mikko Hietä	Lisätään lause: Ammattikorkeakouluille annetaan oikeus kouluttaa ja myöntää ammatillisia tohtorintutkintoja.	POHJA
40	54	36	Veeti Sistonen	Onni Perälä	Muutos: Vaihetaan sana "tutkimuksen" sanaan "innovaatiotoiminnan"	POHJA
41	54	36-38	Samuli Leppämäki	Onni Perälä	Muutos: muutetaan sana "tutkimuksen" sanaksi "innovaatiotoiminnan". Uusi muotoilu: Kannustetaan korkeakouluja innovaatiotoiminnan kaupallistamiseen. Loppuosa ennallaan.	POHJA
42	55	27	Binga Tupamäki	Joona Paija	Poistetaan kappale "vaalitaan..."	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Vaalitaan esittävien taiteiden asemaa. Turvataan teatterin, tanssin, sirkuksen, oopperan ja muiden esittävien taiteiden toimintaedellytykset." (kohdan viimeinen virke jäisi pois)
43	55	44	Kaija-Leena Alatalo	Anna Tallgren	Lisäys: Taiteen perusopetuksen roolia vahvistetaan laadukkaan, tasolta toiselle etenevän taiteen opiskelun toteuttajana uudistetun lain mukaisesti.	POHJA
44	56	16	Siiri Turunen	Anu Aaltonen	Lisäys: Sitoudutaan fyysisen toimintakyvyn tason nostoon 15 prosentilla vuoteen 2040 mennessä.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
45	56	16	Siiri Turunen	Anu Aaltonen	Lisäys: Tuodaan liikunnallinen elämäntapa osaksi lainsäädäntöä kaikissa elämän vaiheissa.	POHJA

46	56	19	Siiri Turunen	Anu Aaltonen	Lisäys: Tuetaan myös seuratoimintaa vastaamalla väestökehityksen muutoksiin.	POHJA
47	56	22	Siiri Turunen	Anu Aaltonen	Lisäys: Etsitään uusia rahoitusväyliä liikuntapaikkarakentamiseen myös euroopan tasolta.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: "Hyödynnetään liikuntapaikkarakentamisen rahoituksessa myös mahdollisia EU-rahoituskanavia."
48	58	38-39	Julia Siimento	Martti Paldanius	Poisto: rivit 38-40 (sijaissynnytys)	POHJA
49	58	41-44	Julia Siimento	Martti Paldanius	Poisto rivit 41-44 (tutkimus- ja keittämiskeskus)	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Perustetaan lisääntymisterveyden tutkimus- ja kehittämisYKSIKKÖ. THL:n yhteydessä toimiva YKSIKKÖ kokoaisi ja tutkisi syntyvyyden, hedelmällisyyden, lapsitoiveiden toteutumisen, seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja hedelmöityshoitojen tilannetta. YKSIKKÖ myös valmistelisi vastuihinsa liittyviä suosituksia ja ehdotuksia sekä toteuttaisi neuvontaa ja koulutuksia. "
50	59	25-26	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Muokaus: Suunnitellaan palvelut ja sosiaaliturva palvelemaan esimerkiksi ero-, <u>uusperheitä</u> ja sateenkaariperheitä sekä tuetaan <u>vuoroasumista mahdollistamalla vuoroasuvan lapsen kirjoilla olon kahteen kotiin</u> . Myös koulukyydin on tärkeää <u>järjestyä etävanhemman osoitteesta</u> .	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: "Suunnitellaan palvelut ja sosiaaliturva palvelemaan esimerkiksi ero-, uusperheitä ja sateenkaariperheitä sekä tuetaan vuoroasumista mahdollistamalla vuoroasuvan lapsen kirjoilla olon kahteen kotiin."
51	59	27-29	Julia Siimento	Martti Paldanius	Poisto: rivit 27-29 (turvataan lapsen oikeus kaikkiin vanhempiinsa)	POHJA
52	60	12-15	Julia Siimento	Arvi Tolvanen	Poisto: rivit 12-15 (poistetaan kotihoidon tuki)	POHJA
53	60	20-21	Binga Tupamäki	Joona Paija	Poisto: "Annetaan adoptioperheille mahdollisuus odotusvapaaseen."	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Annetaan adoptioperheille mahdollisuus vapaaseen hakumatkaa varten."

54	61	14-15	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Poisto: Tehdään siirrettävistä perhevapaapäivistä vähimmäispäivärahan suuruisia.	POHJA
55	62	17	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Lisäys: Lisätään perhehoitoa pohjoismaisella tasolla, erityisesti nuorten osalta. Suomeen tarvitaan perhehoidon kansallinen ohjelma. Myös perhehoitolaki on päivitettävä.	POHJA
56	62	25	Julia Siimento	Katriina Hiippavuori	Lisäys kappaleen loppuun: "Panostetaan erityisesti inhimilliseen ja taloudellisesti kestäväan perhehoitoon."	POHJA
57	63	11-12	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Lisäys: Varmistetaan riittävä osaaminen mielenterveyden, perheväkivallan ja vanhemmuuden haasteiden tunnistamisessa ja perheiden tukemisessa.	POHJA
58	63	17	Oliver Leivo	Lauri Sorto	Lisätään: Rajoitetaan sosiaalisen median käyttöä: Suojellaan lapsia ja nuoria sosiaalisen median koukuttavuudelta.	POHJA
59	63	17-18	Ida Leino	Kristiina Koivunen	Korvataan kirjaus "Rajoitetaan sosiaalisen median käyttöä alle 15-vuotiailta" kirjauksella: "Rajoitetaan sosiaalisen median alustojen haitallisten sisältöjen näkymistä alle 15-vuotiaille."	POHJA
60	63	17-18	Jimi Mahonen	Matias Luoma	Poisto: "Rajoitetaan sosiaalisen median käyttöä alle 15-vuotiailta. Suojellaan lapsia ja nuoria digitaalisissa ympäristöissä tapahtuvalta väkivallalta."	POHJA
61	63	18	Mari Kangas	Teija Tiisanen	s. 63 rivi 18 jälkeen kirjaus: Laaditaan selkeät ohjeet digiväkivallan tunnistamiseksi ja siihen puuttumiseksi.	POHJA
62	63	44	Emilia Huusko / Anna Nurmi-Lehto	Heli Vähäkangas	Esitän, että sivulle 34 lisätään kohta: "Huolehditaan rikosten uhrien mielenterveyskuntoutuksesta --> Terapiat rikosvahinkolain korvaamiksi maksusitoumuksella rikoksen uhreille."	POHJA

63	65	7	Arttu Leppäkynnäs	Jukka Voutilainen	Omaälääkäri-omahoitaja-työpari voi työskennellä fyysisesti monialaisen terveyskeskusrakenteen ulkopuolella, esimerkiksi hajautetuissa toimipisteissä, jolloin hoitosuhteen jatkuvuus ei ole sidottu tiettyyn keskitettyyn yksikköön.	POHJA
64	65	25	Aapo Liukko	Susanna Suokko	Poisto: "Luovutaan perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arvioinnista tarpeettomana väliportaana."	POHJA
65	65	30	Pirkko Taskinen	Pirjo Niemelä	Lisäysesityksenä: Uusi kohta: Viestinnän lisääminen kokeilusta. Nyt liikkeellä virheellisiä käsityksiä asiasta.	POHJA
66	65	30-35	Oliver Leivo	Lauri Sorto	Ei vakinaisteta 65 vuotta täyttäneiden valinnanvapauskokeilua, vaan selvitetään sen kustannustehokkuus. Ehdotus heijastuu aiempien rivien sanavalintoihin.	POHJA
67	65	34-36	Emilia Huusko / Anna Nurmi-Lehto	Heli Vähäkangas	Lisätään riveille 34 ja 35 fysioterapian jälkeen sanat "psykoterapiassa ja muussa" kuntoutuksessa sekä 2 kohtaa lisää riviltä 36 alkaen: "Lisätään palvelusetelin käyttöä, jotta asiakkaat saavat palvelut oikea-aikaisesti. Palvelusetelikäyntejä pitää myöntää riittävästi ja palvelusetelin arvo tulee olla yrityksille järkevä." JA "Vahvistetaan monituottajuutta ja yhteistyötä. Hyvinvointialueiden, yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden keskinäistä yhteistyötä tulee vahvistaa. Yhteistyö tarvitsee toimivat rakenteet."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: " Vahvistetaan valinnanvapautta. Laajennetaan palvelusetelin käyttöä sekä vahvistetaan hyvinvointialueiden, yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden keskinäistä yhteistyötä."
68	65	35-37				TOIMIKUNNAN OMA TEKINEN MUUTOSesitys: MUUTETAAN KIRJAUS MUOTOON: "Otetaan käyttöön automatisoitu hoidon tarpeen arviointi. Nopeutetaan ja yhdenmukaistetaan arviointia ja vapautetaan samalla ammattilaisten aikaa varsinaiseen potilastyöhön. Ehkäistään samalla jonotusta ja tunnistetaan kiireellisimmät tapaukset nopeasti." (1. virkkeen lopusta "perusterveydenhuollossa" pois, jotta ei ole ristiriitainen sivun 63 kirjauksen kanssa)

69	66	47	Henriina Rantala	Alli Vepsä	Lisäys: Vahvistetaan lääketutkimuksen rahoitusta. Suomen on pystyttävä muiden Pohjoismaiden kärjessä lääkehoitojen saatavuudessa ja laadussa. Turvataan riittävä, ennakoitava ja pitkäjänteinen lääketutkimuksen rahoitus, jotta suomalaiset saavat vaikuttavimmat hoidot nopeasti käyttöön. Varmistetaan väestön yhdenvertainen mahdollisuus tarvitsemaansa lääkehoitoon nostamalla sairaalassa annettavien lääkkeiden rahoitus kansalliselle tasolle.	POHJA
70	67	25	Sauli Seittenranta	Veijo Tikka	Poistetaan sivulaus, "että kaikki tieto on koneluettavaa" (kirjurin HUOM ovat tehneet aiemmin samankaltaisen esityksen)	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
71	67	25-26	Sauli Seittenranta	Veijo Tikka	Poistetaan: "Varmistetaan, että kaikki tieto on koneluettavaa." muutoin virke ennallaan.	POHJA, SAMANSISÄLTÖINEN MUUTOS ESITETTY HYVÄKSYTTÄVÄKSI (SEITTENRANTA)
72	68	30	Antti Tuomela	Alli Penttilä	Lisäys: "Kansansairauksien ehkäisyä, varhaista tunnistamista ja vaikuttavaa hoitoa vahvistetaan. Erityistä huomiota kiinnitetään sydän- ja verisuonisairauksiin, diabetekseen, mielenterveyden ongelmiin sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksiin niiden merkittävien inhimillisten ja taloudellisten vaikutusten vuoksi."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA (sanajärjestys): "Vahvistetaan kansansairauksien ehkäisyä, varhaista tunnistamista ja vaikuttavaa hoitoa. Kiinnitetään erityistä huomiota sydän- ja verisuonisairauksiin, diabetekseen, mielenterveyden ongelmiin sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksiin niiden merkittävien inhimillisten ja taloudellisten vaikutusten vuoksi."
73	68	35	Veijo Tikka	Sauli Seittenranta	"Seurataan teknologisen murroksen vaikutusta mielenterveyteen."	POHJA
74	68	37	Jimi Mahonen	Martti Paldanius	Poisto: "Edistetään kävelyn ja pyöräilyn roolia liikummuna kaupunki- ja liikennesuunnittelussa."	POHJA
75	68	40-41	Binga Tupamäki	Onni Perälä	Poistetaan: Kielletään tupakan myyminen... (koko pallero)	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
76	68	47	Emilia Huusko / Anna Nurmi-Lehto	Heli Vähäkangas	Esitän, että sriville 47 lisätään kohta: "Parannetaan tuki- ja liikuntaelinsairauksien hoitopaasyä ja hoitoa. Varmistetaan, että tuki- ja liikuntaelinsairaudet tutkitaan ja hoidetaan tehokkaasti. Huomioidaan erityisesti yksilön omat voimavarat ja mahdollisuudet edistää tule-terveyttä."	POHJA

77	69	16	Anu Aaltonen	Salla Mäkelä	Lisätään rivien 15-16 kohtaan: "Luodaan joustava ja tasa-arvoinen hoitovapaajärjestelmä, joka tukee sekä lapsiperheitä että ikääntyvien omaishoitoa."	POHJA
78	70	27	Katriina Hiippavuori	Julia Siimento	Lisätään otsikkoon: Vahvistetaan ikäihmisten perhehoitoa + tekstiin: laaditaan ja toteutetaan kansallisen perhehoidon ohjelma. Perhehoitolakia on uudistettava.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: Esitetään riveille 22 lisäyksenä yleistä kirjausta: "Turvataan ja edistetään perhehoidon käyttöä yhtenä hoivamuotona."
79	70	35	Katriina Hiippavuori	Julia Siimento	Uusi lisäys kokonaan: Edistetään ikäneuvolatoimintaa hyvinvointialueilla. Varmistetaan, että eläköitymisen ja 75 vuoden välissä ikäneuvolakutsu toteutetaan 5v. välein.	POHJA
80	72	8	Eemi Kinnunen	Joona Paija	Korvataan virke "Olemme sitoutuneet Suomen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseen vuoteen 2035 mennessä." virkkeellä "Olemme sitoutuneet Suomen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseen vuoteen 2050 mennessä"	POHJA
81	73	23-24	Maria Rautanen	Antti Tuomela	Muutetaan rivi -> tunnustetaan turpeen merkitys energiahuollolle sekä kasvukuiviketurpeena maa- ja puutarhataloudelle. Turvataan turvetuotannon toimintaedellytykset.	POHJA (ks. toimikunnan lisäysehdotus s. 80 rivi 43)
82	74	22	Kari Juhani Innanen	Mari Mäki	Nykyinen kirjaus: "Edistetään tuulivoiman lisärakentamista maalla ja merellä. Varmistetaan, ettei sääntely estä tuulivoiman rakentamista." Ehdotan muutosta: "Ohjataan tuulivoiman lisärakentamista maalla ja merellä ottaen huomioon sähkön hinnoittelun volatiliiteetin pienentämisen. Varmistetaan säätelyllä tuulivoiman järkevä rakentuminen."	POHJA

83	76	46	Vivianne Salmi	Jim Koskinen	Ehdotettu lisäys s.47 mitä ehdotamme kohtaan. Kehitetään suomalaista luontoa turvaavaa lainsäädäntöä eteenpäin. Vastataan nykylainsäädännön puutteellisiin, kuten pistemäisyyteen ja hajanaisuuteen. Varmistetaan, että luontopoliittinen lainsäädäntö on johdonmukaisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä.	POHJA
84	76	46	Vivianne Salmi	Jim Koskinen	Lisätään mitä ehdotamme kohtaan: Laajennetaan vapaaehtoisesta ekologisesta kompensatiosta ja pyritään kohti velvoittavaa ekologista kompensatioita aiheuttaja maksaa-periaatteen toteuttamiseksi.	POHJA
85	77	10	Hannu Merikoski	Timo Koivula	Lisäys riville 70: "Turvataan maankäyttöratkaisuissa vesistö ja ranta-alueiden omistajien oikeuksia siten, että vesistöalueilla on jatkossakin mahdollista harjoittaa virkistys- luonnonvara ja elinkeinotoimintaa. "	POHJA
86	77	24	Matti Keltto	Lasse Rajala	Poisto: "Luovutaan EU:n fosforiasetuksen lantapoikkeuksesta."	POHJA
87	78	14-15	Linda Brandt-Ahde	Hilla Kauhanen	Lisäys: "Säädetään esitutkintaviranomaiselle velvollisuus eläinsuojelusäädösten vastaisten tekojen yhteydessä tutkia, onko eläintenpitokiellon määräämiseen edellytykset olemassa."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
88	79	22-24	Sari Rautio	Matti Niiranen	Positetaan rivit 22-24. Lisätään: "Nojataan hakkuita koskevissa päätöksissä tieteelliseen tietoon. Huomioidaan vaikutusten arvioinnissa päätösten kansalliset ja kansainväliset ilmasto- ja luontovaikutukset mukaan lukien mahdolliset hiilivuodot."	POHJA
89	80	28	Lasse Rajala	Matti Keltto	Poistetaan kohta.	POHJA

90	80	33-37	Laura Huhtakallio	Matti Keltto	Poisto: "Toteutetaan lomituspalvelujen kokonaisuudistus..." koko bullet	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Toteutetaan lomituspalvelujen kokonaisuudistus. Kohdennetaan lomituspalvelut paremmin niitä aidosti tarvitseville tiloille. Siirretään lomituksen järjestäminen valtakunnalliselle viranomaiselle ja kilpailutetaan lomituspalveluiden tuotanto. Vahvistetaan lomituspalvelumaksujen kustannusvastaavuutta. Selvitetään lomitusta koskevan lainsäädännön siirtämistä sosiaali- ja terveysministeriöstä maa- ja metsätalousministeriöön."
91	80	43	Antti Tuomela	Laura Huhtakallio	Lisäys: Lannoiteomavaraisuus osaksi kansallista huoltovarmuutta. Edistetään kotimaista lannoitetuotantoa ja kilpailukykyä.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: Lisätään riveille 43-44 maininta lannoitetuotannosta: "Huolehditaan myös ruoantuotannon, <u>lannoitetuotannon</u> ja elintarvikeketjun logistisesta huoltovarmuudesta."
92	80	43				TOIMIKUNNAN OMA MUUTOKSET: Tehdään S. 80 rville 43 lisäys: "Huolehditaan kasvu- ja kuiviketurpeen tuottamisesta kotieläin- ja puutarhataloudelle."
93	84	27-31	Jimi Mahonen	Binga Tupamäki	Poisto rivit 27-31 (MAL-sopimukset)	POHJA
94	84	32-33	Jimi Mahonen	Binga Tupamäki	Poisto rivit 32-33 (rakennetun ympäristön ministeriö)	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Muodostetaan Suomeen rakennetun ympäristön ministeriö <u>lisäämättä ministeriöiden määrää</u> . Keskitetään ministeriöön maankäyttöä, rakentamista, asumista, liikennettä sekä muuta rakennettua ympäristöä koskevat asiat."
95	85	14	Ali Abdalla	Keijo Tauniainen	Tieverkko on Suomen talouden ja huoltovarmuuden selkäranka. Auto on suomessa ylivoimaisesti suosituin liikkumismuoto. Suomen tavaraliikenteestä 90 % liikkuu kumipyörillä ja maan sisäisistä matkoista 85-90 % tehdään henkilöautoilla. Kokoomuksesta on tehtävä Suomen johtava autopuolue. Edistetään autoilun asemaa - autoilun kustannukset eivät saa nousta nykyisestä - teiden kunnostusvelan kurominen eli lisää rahaa perusväylänpitoon. - vastustetaan ruuhkamaksuja ja kehitystä, joka johtaa autottomiin keskustoihin isoissa kaupungeissa.	POHJA

96	86	21	Elena Stenholm	Mia Nores	Kehitetään Helsinki-Vantaan lentokentän kv. kilpailukykyä. Poistetaan lause eriyttämisestä ja korvataan se seuraavasti: "Muodostetaan ostopalveluliikenteen lentoasemista erillinen Finavian liiketoimintayksikkö, tytäryhtiö tai osakkuusyhtiö, jonka rahoitukseen voisivat osallistua myös esim. kunnat, alueet ja valtio." Lisätään viimeisen lauseenperään "... ja varmistetaan tappiollisten pienten lentoasemien rahoitus."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: Korvataan virke eriyttämisestä virkkeellä: "Muodostetaan ostopalveluliikenteen lentoasemista erillinen Finavian liiketoimintayksikkö, tytäryhtiö tai osakkuusyhtiö, jonka rahoitukseen voisivat osallistua myös esim. kunnat, alueet ja valtio." Ei oteta mukaan muutosesityksen viimeistä lausetta "... ja varmistetaan tappiollisten pienten lentoasemien rahoitus."
97	85	35	Mats Uotila	Martti Paldanius	Poistetaan riviltä 35 sana "kaupunkipyörien"	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Edistetään <u>markkinaehtoisten</u> yhteiskäyttöautojen, itseohjautuvien autojen ja kaupunkipyörien käyttöönottoa."
98	87	26	Jimi Mahonen	Binga Tupamäki	Muutos: Turvataan yleisradion toiminta asettamalla rahoitus Viron tasolle.	POHJA
99	89	13-14	Leena Kononen	Leila Salonen	Poistetaan lause: Jokaisella tulee myös olla oikeus saada asiansa ihmisen käsiteltäväksi.	POHJA
100	90	19	Cecilia Veikkolainen	Veijo Tikka	Lisätään loppuun. "Vahvistetaan robotiikan tutkimusta ja kehitystä, jotta Suomi toimii kansainvälisesti houkuttelevana robotiikan tutkimusympäristönä. "	POHJA
101	91	13	Veijo Tikka	Veeti Sistonen/Suoknuuti	Muilla kriittisillä teknologia-alueilla Suomi keskittyy rakentamaan yhteistyötä EU-maiden ja liittolaismaiden kanssa.	POHJA
102	91	24	Matias Luoma	Antti Tuomela	Varmistetaan kuitenkin samalla yhteiskunnan huoltovarmuus ja digitaalisen infrastruktuurin toimintakyky edellyttämällä riittävää varavoimaratkaisuja. Varavoimajärjestelmien tulee mahdollistaa kriittisten palveluiden keskeytymätön toiminta poikkeus- sekä kriisitilanteissa.	POHJA, samansuuntainen muutos esitetty hyväksyttäväksi edellisessä kohdassa (Tikka)

103	91	29	Veijo Tikka	Samuli Leppämäki	Uusi rivi: "Edellytetään datakeskuksilta vahvaa osallistumista energiantuotantoon. Lievennetään kansalaisten huolia sähkön hinnoista."	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: "Edellytetään datakeskuksilta pitkiä sähkön hankintasopimuksia ja selvitetään datakeskusten mahdollisuuksia osallistua uuden perusvoiman tuottamiseen."
104	94	30	Binga Tupamäki	Jimi Mahonen	Sana "uudistetaan" --> "yhdistetään"	POHJA
105	94	36	Henriina Rantala	Alli Vepsä	Esitän, että lisäämme lauseenloppuun "Hyvinvointialueiden rahoitusmallin tulee kannustaa tutkimuksen tekemiseen ja perustua saavutettuihin hoitomuotoihin."	POHJA
106	97	18-19	Martti Paldanius	Eemi Kinnunen	Poistetaan rivit 18-19 koskien saatavuusharkintaa	POHJA
107	101	22	Jenni Karemo	Mika Kasonen	Lisätään riville 22 kirjaus "Monipuolinen koulutustarjonta turvataan muun muassa vapaan sivistystyön oppilaitosten järjestämän maahanmuuttaneiden koulutuksen kautta."	POHJA
108	101	23	Antti Jäänvirta	Sami Kiiski	Lisäys: Tuetaan pienten lasten vanhempia tarjoamalla varhaiskasvatusta kielikurssien ajaksi, kurssien suorituspaikalle.	POHJA
109	101	32-36				TOIMIKUNNAN OMA TEKNINEN MUUTOKSET: Siirretään S2-kirjaus sivulta 101 sivulle 51 (maahanmuutto-osiosta peruskouluosioon, johon kirjaus sopii paremmin)
110	103	27-31	Vesa Kaitera	Markku Ikkala	Esiten, että poistetaan sivulla 103 oleva kohta riveillä 27-31: Luovutaan käräjäoikeuksien lautamiehistä	POHJA
111	104	24	Binga Tupamäki	Jimi Mahonen	Lisätään: Luovutaan sukupuolikiintiöistä julkisesta hallinnosta"	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
112	104	30-33	Arttu Kokko	Julia Siimento	Poisto: "Uudistetaan lakia sukupuolen vahvistamisesta. Mahdollistetaan ... pidä tätä ilman painavaa syytä rajoittaa."	POHJA
113	104	38-41	Martti Paldanius	Julia Siimento	Popistetaan rivi 38-41 alkaen "varmistetaan..." "..." tarpeisiin" asti.	POHJA

114	104	44	Binga Tupamäki	Jimi Mahonen	Poisto: "Jokaisella on oltava oikeus työhön"	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
115	106	16	Mono Kuoppala	Tiina Gallen	Lisätään 16 rivin virkkeen perään lause "ja törkeissä seksuaalirikoksissa väintään 4. vuotta ehdotonta vankeutta. "	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
116	106	18	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Uusi kohta: "Edistetään vihapuheen ja maalittamisen kriminalisoinnin viemistä lainsäädäntöön."	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Kriminalisoidaan <u>maalittaminen ja muu</u> järjestelmällinen häirintä. Suojellaan näin esimerkiksi toimittajia, poliiseja, syyttäjiä tai tutkijoita hiljentämiseltä."
117	107	20	Joona Paija	Aapo Liukko	Lisäys: "Varmistetaan poliisin läsnäolo koko Suomessa." -kohdan loppuun toimenpiteeksi: "Mahdollistetaan poliisin nykyistä matalamman kynnyksen tuki ensihoidolle tilanteissa, joissa ensioitajat arvioivat työturvallisuuden olevan uhattuna."	POHJA
118	108	2-13	Mikael Seppälä	Arttu Kaukinen	Liitteen mukaan muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Turvataan pelastustoimen toimintakyky koko maassa vahvistamalla valtakunnallista ohjausta, rahoituksen läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaisia suorituskykyvaatimuksia. - Pelastustoimen tulee toimia kaikissa tilanteissa ja kaikilla alueilla yhdenvertaisesti. Tämän varmistamiseksi pelastustoimen johtamisen, varautumisen ja operatiivisen toiminnan on perustuttava valtakunnallisesti määriteltäviin tavoitteisiin, selkeään vastuunjakoon ja yhtenäisiin toimintamalleihin. - Pelastustoimen rahoituksen tulee olla läpinäkyvää, ennakoitavaa ja riittävää. Rahoituksen on turvattava henkilöstön saatavuus, koulutus, kalusto, hälytysvalmius ja kyky vastata kasvaviin turvallisuusuuhkiin - mukaan lukien sään ääri-ilmiöt, hybridiuhat ja suuronnettomuudet. - Pelastustoimi on osa kansallista kokonaisturvallisuutta. Siksi sen ohjauksen ja valmiuden tulee olla valtakunnallisesti johdettua, ei alueellisesti pirstaleista. Kansalaisten turvallisuus ei saa riippua hyvinvointialueen rajoista. " Perustelut 1. Nykyinen alueellinen malli on pirstaleinen, ja erot valiudessa, reursseissa ja toimintakyvyssä ovat merkittäviä. 2. Valtakunnallinen ohjaus on välttämätöntä, jotta pelastustoimi kykenee vastaamaan koko maan laajuisiin uuhkiin. 3. Rahoitus on tällä hetkellä epäselvää ja vaihtelevaa, mikä heikentää henkilöstön saatavuutta ja kaluston ajantasaisuutta. 4. Yhdenmukaiset suorituskykyvaatimukset varmistavat, että kansalaiset saavat saman tasoisien avun kaikkialla Suomessa. 5. Pelastustoimi on keskeinen osa kokonaisturvallisuutta, ei vain alueellinen palvelu.	POHJA

119	109	3	Veijo Tikka	Roni Juntunen	"..Yhteiskunnan sektoreilla." ja "Yrityksillä on..." väliin: Kansallista riskiarvioita päivitetään heikkojen signaalien pohjalta.	POHJA
120	112	7-8	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Sanan lisäys: Kehityspoliittikkamme perustuu arvoihin kuten <u>ihmisoikeusperustaisuuteen</u> , naisten ja tyttöjen aseman parantamiseen sekä demokratian vahvistamiseen.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
121	112	12-14	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Uusi Muoto: Talouskasvun, viennin, investointien ja <u>tasa-arvon</u> edistäminen on keskeinen osa Suomen strategista toimintaa kansainvälisessä ympäristössä: se lisää vaikutusvaltaa, vahvistaa turvallisuutta ja luo kestävän pohjan Suomen hyvinvoinnille.	POHJA
122	112	21-24	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Sanan lisäys: Suomen kehitysyhteistyön keskeisinä ohjenuorina on oltava YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, <u>ihmisoikeusperustaisuus</u> , tuloksellisuus ja vaikuttavuus. Suomen on keskityttävä entistä selkeämmin naisten ja tyttöjen aseman ja koulutuksen edistämiseen, <u>demokratian tukemiseen</u> .	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
123	112	26	Anu Aaltonen	Salla Mäkelä	Lisäys: Vähennetään tyttöjen ihmisoikeuksien loukkauksia maailmassa. Vaikutetaan lapsiavioliitot ja tyttöjen sukuelinten silpomisen kieltävän lainsäädännön edistämiseksi kansainvälisissä suhteissa.	POHJA
124	112	26	Anu Aaltonen	Salla Mäkelä	Lisäys: Kaksi toimenpidettä humanitaarisen työn toimenpiteeksi. - Varmistetaan oikea-aikainen humanitaarinen apu konflikteissa ja kriiseissä. Lasten erityisiä tarpeita sekä naisten ja tyttöjen kokemia sukupuolittuneita haittoja huomioidaan erityisesti. lasten koulukäynnin jatkumista tuetaan osana apua. - Kohdennetaan tukea alirahoitettuihin, unohdettuihin ja pitkittyneisiin kriiseihin, kriisien ja konfliktien syttyessä tehdään resurssitehokasta yhteistyötä jo läsnä olevien kansalaisjärjestöjen kanssa.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS

125	112	27-28	Roni Juntunen	Veijo Tikka	Esitän, että muutetaan tavoiteohjelman kohta "vaikutetaan taloussuhteilla ja kehityspolitiikalla" rivit 27-28 loppuosa "siirretään... järjestöille." muotoon "arvioidaan määrärahojen tuloksellisuutta ja siirretään tulosten perusteella tuloksellisimmiksi arvioiduille järjestöille."	POHJA
126	112	27-29	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Uudelleenkirjoitus: Varmistetaan kehitysyhteistyön määrärahojen vaikuttavuus ja tuloksellisuus. Selvitetään uusia innovatiivisia rahoitusmenetelmiä YK-järjestöjen sekä muiden monenvälisten järjestöjen ja uusien nousevien prioriteettien vahvistamiseksi.	POHJA
127	112	46	Salla Mäkelä	Anu Aaltonen	Uusi kohta: Parannetaan maailman tyttöjen ja naisten oikeuksia. Edellytetään kaikilta kehitysyhteistyöhankkeilta sukupuolten tasa-arvoa edistäviä tavoitteita.	POHJA
128	114	20-21	Binga Tupamäki	Jimi Mahonen	Tarkennetaan: Selvitetään Ahvenanmaan demilitarisointia.	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: "Kokoomus on valmis tarkastelemaan ennakkoluulottomasti kysymystä demilitarisoinnin purkamisesta."
129	114	37	Jimi Mahonen	Binga Tupamäki	Muutos: Uudistetaan siviilipalvelusta kouluttamaan.. Eli korvataan sana "kehitetään"-> uudistetaan.	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS
130	114	44	Onni Perälä	Arttu Kokko	Lisätään riville 44 uutena kohtana "Siirrytään sukupuolineutraaliin asevelvollisuuteen, jossa puolustusvoimien tarve ja pienenevät ikäluokat huomioidaan"	HYVÄKSYTÄÄN MUUTOS uutena kohtana. Poistetaan samalla "Laajennetaan kutsunnat koskemaan koko ikäluokkaa ja edistetään laaja-alaisesti naisten osallistumista vapaaehtoiseen asepalvelukseen."
131	119	32	Binga Tupamäki	Jimi Mahonen	Muutetaan "hyväksytään Ukraina EU:n jäseneksi" --> "Edistetään EU:n ja Ukrainan lähentymistä"	HYVÄKSYTÄÄN POHJA MUUTETTUNA: Lisätään kohdan loppuun: "Ukrainan tulevaisuus on EU:n täysjäsenenä sen täyttäessä jäsenyyden kriteerit ja ehdot."
132	120	24	Julia Siimento	Binga Tupamäki	Muutos: "suhtaudutaan varauksella" --> "Suhtaudutaan kielteisesti"	HYVÄKSYTÄÄN MUUTETTUNA: Suhtaudutaan <u>KRIITTISESTI</u> rahoitustarpeiden kattamiseen yhteisvelalla